

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

3. detsember 2020*

Eelotsusetaotlus – ELTL artikkel 56 – Kohaldatavus – Puhtalt riigisisene olukord – Direktiiv 2000/31/EÜ – Artikli 2 punkt a – Mõiste „infoühiskonna teenused“ – Artikli 3 lõiked 2 ja 4 – Artikkel 4 – Kohaldatavus – Direktiiv 2006/123/EÜ – Teenused – III peatükk (Teenuseosutajate asutamisevabadus) ja IV peatükk (Teenuste vaba liikumine) – Kohaldatavus – Artiklid 9 ja 10 – Direktiiv (EL) 2015/1535 – Artikli 1 lõike 1 punktid e ja f – Mõiste „Teenuseid puudutav eeskiri“ – Mõiste „tehnilised eeskirjad“ – Artikli 5 lõige 1 – Varem teavitamata jätmise – Tuginemise võimalus – Linnas ühest kohast teise sõita soovivate isikute ja taksoveoloaga juhtide kontakteerimine nutitelefonirakenduse abil – Kvalifitseerimine – Liikmesriigi õigusnormid, millega kehtestatakse sellele tegevusele eelneva loa taotlemise kord

Kohtuasjas C-62/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunalul București (Bukaresti esimese astme kohus, Rumeenia) 14. detsembri 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. jaanuaril 2019, menetluses

Star Taxi App SRL

versus

Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General,

Consiliul General al Municipiului București,

menetluses osalesid:

IB,

Camera Națională a Taximetriștilor din România,

D'Artex Star SRL,

Auto Cobălcescu SRL,

Cristaxi Service SRL,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras, kohtunikud N. Piçarra, D. Šváby (ettekandja), S. Rodin ja K. Jürimäe,

* Kohtumenetluse keel: rumeeania.

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: ametnik R. Şereş,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Star Taxi App SRL, esindajad: *avocați* C. Băcanu, hiljem G. C. A. Ioniță,
- Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General, esindaja: M. Teodorescu,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. Bulterman ja J. M. Hoogveld,
- Euroopa Komisjon, esindajad: S. L. Kalèda, L. Malferrari, L. Nicolae ja Y. G. Marinova,

olles 10. septembri 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada ELTL artiklit 56, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (EÜT 1998, L 204, lk 37; ELT eriväljaanne 13/20, lk 337) (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT 1998, L 217, lk 18; ELT eriväljaanne 13/21, lk 8)) (edaspidi „direktiiv 98/34“), artikli 1 punkti 2, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT 2000, L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 13/25, lk 399) artikli 2 punkti a, artikli 3 lõikeid 2 ja 4 ning artiklit 4, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT 2006, L 376, lk 36) artikleid 9, 10 ja 16, ning lõpuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT 2015, L 241, lk 1), artiklit 5.
- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille üks pool on Star Taxi App SRL ja teine pool Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul București prin Primar General (Bukaresti linnavalitsus linnapea isikus (Rumeenia), edaspidi „Bukaresti linn“) ja Consiliul General al Municipiului București (Bukaresti linnavolikogu), seoses õigusnormidega, millega kehtestatakse linnas ühest kohast teise sõita soovivate isikute ja taksoveoloaga juhtide nutitelefonide rakenduse abil kontakteerimistegevusele eelneva loa saamise kohustus.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 98/34

- 3 Direktiiviga 2015/1535 tunnistati kehtetuks ja asendati alates 7. oktoobrist 2015 direktiiv 98/34 ning viiteid viimati nimetatud direktiivile käsitatakse nüüd viidetena direktiivile 2015/1535 vastavalt selle direktiivi artikli 10 teisele lõigule.
- 4 Täpsemalt asendati direktiivi 98/34 artikli 1 esimese lõigu punkt 2 samas sõnastuses direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktiga b.

Direktiiv 2000/31

- 5 Sama direktiivi artikli 2 punktis a on „*infoühiskonna teenused*“ määratletud kui teenused direktiivi [2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti b] tähenduses“.
- 6 Direktiivi 2000/31 artikli 3 lõigetes 2 ja 4 on sätestatud:

„2. Liikmesriigid ei tohi kooskõlastatud valdkonda kuuluvatel põhjustel piirata teisest liikmesriigist pärit infoühiskonna teenuste osutamise vabadust.

[...]

4. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid konkreetse infoühiskonna teenuse osas erandi tegemiseks lõikest 2, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) meetmed:

i) on vajalikud ühel järgmistest põhjustest:

- avalik kord, eriti kuritegude ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutusele võtmine, kaasa arvatud alaealiste kaitse ja võitlus rassilise, soolise, usulise või rahvusliku viha õhutamise vastu ning üksikisikuid puudutavate inimväärkuse rikkumiste vastu,
- rahva tervise kaitse,
- avalik julgeolek, sealhulgas riigi julgeoleku ja kaitse tagamine,
- tarbijate, sealhulgas investorite kaitse;

ii) võetakse konkreetse infoühiskonna teenuse vastu, mis takistab punktis i nimetatud eesmärkide saavutamist või kujutab endast tõsist ohtu nende eesmärkide saavutamisele;

iii) on vastavuses nende eesmärkidega;

b) enne kõnealuste meetmete võtmist ja piiramata kohtumenetlusi, kaasa arvatud esialgsed menetlused ja eeluurimise raames tehtud toimingud, on liikmesriik:

- taotlenud lõikes 1 osutatud liikmesriigilt meetmete võtmist ja viimane pole neid võtnud või need on olnud ebapiisavad,
- teatanud komisjonile ja lõikes 1 osutatud liikmesriigile oma kavatsusest võtta selliseid meetmeid.“

7 Selle direktiivi artikkel 4 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Liikmesriigid tagavad, et infoühiskonna teenuse osutaja asutamist ja tegevust ei saa muuta sõltuvaks eelneva loa olemasolust või muust samaväärse mõjuga nõudest.

2. Lõige 1 ei mõjuta lubade süsteemi, mis ei ole suunatud otse ja eranditult infoühiskonna teenustele või mida hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. aprilli 1997. aasta direktiiv 97/13/EÜ üldlubade ja üksiklitsentside andmise ühise korra kohta telekommunikatsiooniteenuste valdkonnas [EÜT 1997, L 117, lk 15].“

Direktiiv 2006/123

8 Direktiivi 2006/123 põhjenduses 21 on märgitud:

„Transporditeenused, sealhulgas linnatransport, takso- ja kiirabiveod, samuti sadamateenused tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.“

9 Vastavalt direktiivi artikli 2 lõike 2 punktile d ei kohaldata seda direktiivi transpordi valdkonna teenustele, sealhulgas sadamateenustele, mis kuuluvad EÜ asutamislepingu kolmanda osa V jaotise – nüüd EL toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotise – reguleerimisalasse.

10 Direktiivi artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:

„Kui käesoleva direktiivi sätted lähevad vastuollu ühenduse mõne muu õigusaktiga, mis reguleerib teatavates sektorites või teatavatel kutsealadel teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise konkreetseid aspekte, on muude ühenduse õigusaktide sätted ülimuslikud ning neid kohaldatakse asjaomaste sektorite ja kutsealade puhul. Sellised õigusaktid on:

a) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (EÜT 1997, L 18, lk 1; ELT eriväljaanne 05/02, lk 431)];

b) [nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes, mida on muudetud ja ajakohastatud nõukogu 2. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 118/97 (EÜT 1997, L 28, lk 1; ELT eriväljaanne 05/03, lk 3)];

c) nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta [(EÜT 1989, L 298, lk 23; ELT eriväljaanne 06/01, lk 224)];

d) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT 2005, L 255, lk 22)].“

11 Direktiivi 2006/123 artikli 4 lõige 1 määratleb mõiste „teenus“ kui ELTL artiklis 57 osutatud mis tahes iseseisva majandustegevuse, mida tavaliselt osutatakse tasu eest.

12 Selle direktiivi III peatükki „Teenuseosutajate asutamisvabadus“ kuuluvad sama direktiivi artiklid 9–15. Direktiivi artiklis 9 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid võivad teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise suhtes kohaldada autoriseerimisskeemi ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) autoriseerimisskeem ei diskrimineeri asjaomast teenuseosutajat;

- b) vajadus autoriseerimisskeemi järele on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega;
 - c) taotletavat eesmärki ei ole võimalik saavutada vähem piirava meetmega, eelkõige põhjusel, et tagantjärele tehtav kontroll toimuks liiga hilja selleks, et olla tõeliselt tõhus.
2. Artikli 39 lõikes 1 osutatud aruandes määravad liikmesriigid kindlaks oma autoriseerimisskeemid ja põhjendavad nende vastavust käesoleva artikli lõikele 1.
3. Käesolevat jagu ei kohaldata autoriseerimisskeemide nende aspektide suhtes, mis on otseselt või kaudselt hõlmatud muude ühenduse õigusaktidega.“

13 Direktiivi 2006/123 artikli 10 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Autoriseerimisskeemid põhinevad kriteeriumidel, mis välistavad pädevate asutuste hindamisõiguse meelevaldse kasutamise.

2. Lõikes 1 osutatud kriteeriumid peavad olema:

- a) mittediskrimineerivad;
- b) põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega;
- c) proportsionaalsed selle avaliku huvi eesmärgiga;
- d) selged ja ühemõttelised;
- e) objektiivsed;
- f) eelnevalt avalikustatud;
- g) läbipaistvad ja kättesaadavad.“

14 Direktiivi IV peatükis, mis käsitleb teenuste vaba liikumist, on artikkel 16, milles on sätestatud:

„1. Liikmesriigid austavad teenuseosutajate õigust osutada teenuseid muus liikmesriigis kui selles, kus nad on asutatud.

Liikmesriik, kus teenust osutatakse, tagab oma territooriumil vabaduse teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks ja selles valdkonnas tegutsemiseks.

Liikmesriigid ei sea oma territooriumil teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ega selles valdkonnas tegutsemise eeltingimuseks vastavust mis tahes järgmistele nõuetele, mis ei vasta järgmistele põhimõtetele:

- a) mittediskrimineerimine: nõuded ei või olla otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse alusel või juriidilise isiku puhul asutamiskoha liikmesriigi alusel;
- b) vajadus: nõue peab olema põhjendatud avaliku korra, avaliku julgeoleku, rahvatervise või keskkonnakaitse seisukohast;
- c) proportsionaalsus: nõuded peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks ega või minna nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

2. Liikmesriigid ei või piirata teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja teenuste osutamise vabadust, eelkõige järgmiste nõuete kehtestamise kaudu:

- a) teenuseosutaja kohustus olla asutatud kõnealuse liikmesriigi territooriumil;
- b) teenuseosutaja kohustus saada asjaomase liikmesriigi pädevalt asutuselt autoriseering, kaasa arvatud registrisse kandmine või registreerimine kõnealuse liikmesriigi territooriumil asuvas kutseühingus või -liidus, välja arvatud käesolevas direktiivis või muudes ühenduse õigusaktides sätestatud juhtudel;
- c) teenuseosutajale kehtestatud keeld seada kõnealuse liikmesriigi territooriumil sisse teatavas vormis või teatavat tüüpi infrastruktuur, sealhulgas kontor või büroo, mida teenuseosutaja vajab asjaomaste teenuste osutamiseks;
- d) teenuseosutaja ja teenuse kasutaja vahel teatava lepingulise korra kohaldamine, mis välistab teenuse osutamise füüsilisest isikust ettevõtja poolt või piirab seda;
- e) teenuseosutaja kohustus omada isikut tõendavat dokumenti, mille kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused on spetsiaalselt välja andnud teatava teenuse osutamiseks;
- f) nõuded, mis mõjutavad selliste seadmete ja materjalide kasutamist, mis on osutatava teenuse lahutamatuks osaks, välja arvatud töötervishoiu ja tööohutuse seisukohalt vajalikud nõuded;
- g) artiklis 19 osutatud teenuste osutamise vabaduse piirangud.“

Direktiiv 2015/1535

15 Direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktides b, e ja f on sätestatud:

„1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

- b) „teenus“ – infoühiskonna iga teenus ehk kõik vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavad teenused;

käesoleva mõiste puhul tähendab:

- i) „vahemaa tagant“, et teenust osutatakse ilma poolte üheaegse kohalolekuta,
- ii) „elektroonilisel teel“, et teenus saadetakse lähtepunktist ja võetakse sihtkohas vastu elektrooniliste andmetöötlus- (sh pakkimisseadmete) ja säilitusseadmete abil ning seda saadetakse, edastatakse ja võetakse vastu täielikult juhtmete või raadio kaudu, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil,
- iii) „teenusesaaja isikliku taotluse alusel“, et teenust osutatakse andmeedastusena isikliku taotluse alusel;

[...]

- e) „teenuseid puudutav eeskiri“ – üldist laadi nõuded, mis puudutavad teenuste pakkumisele juurdepääsu ja nende pakkumist punkti b tähenduses, eelkõige aga teenusepakkujat, teenuseid ja teenuste tarbijat puudutavad sätted, välja arvatud sätted, mis ei puuduta otseselt nimetatud punktis määratletud teenuseid;

Käesoleva mõiste puhul:

- i) peetakse eeskirja konkreetset infoühiskonna teenustele suunatuks, kui selle põhjenduste või regulatiivosa kõigi sätete või mõne üksiksätte konkreetseks eesmärgiks on reguleerida nimetatud teenuseid otsesel ja sihikindlal viisil,
 - ii) eeskirja ei peeta konkreetset infoühiskonna teenustele suunatuks, kui see puudutab nimetatud teenuseid ainult kaudselt ja juhuslikult;
- f) „tehnilised eeskirjad“ – tehnilised spetsifikatsioonid ja muud nõuded või teenuseid puudutavad eeskirjad, sealhulgas vastavad haldusnormid, mille järgimine turustamisel, teenuste pakkumisel, teenusepakkuja asutamisel või teenuste kasutamisel liikmesriigis või selle põhiosas on *de jure* või *de facto* kohustuslik, samuti liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise või keelavad teenuste pakkumise või kasutamise või teenusepakkuja asutamise, välja arvatud need normid, mis on sätestatud artiklis 7;

[...]“.

- 16 Direktiivi artikli 5 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud:

„Piiramata artikli 7 kohaldamist, edastavad liikmesriigid viivitamata komisjonile kõik tehniliste eeskirjade eelnõud, välja arvatud siis, kui tegemist on rahvusvahelise või Euroopa standardi täieliku teksti ülevõtmisega, mille puhul piisab teatest asjaomase standardi kohta; nad teatavad komisjonile ka põhjused, miks selliste tehniliste eeskirjade jõustamine oli vajalik, kui neid põhjusi ei ole eelnõus juba selgitatud.“

- 17 Selle direktiivi artikli 10 teises lõigus on sätestatud:

„Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile [98/34] tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt IV lisas esitatud vastavustabelile.“

Rumeenia õigus

Seadus nr 38/2003

- 18 Rumeenia 20. jaanuari 2003. aasta seaduse nr 38/2003 taksoveoteenuste ja üüriautoteenuste kohta (Legea nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere; *Monitorul Oficial al României*, I osa, 28.1.2003, nr 45; edaspidi „seadus nr 38/2003“), põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis, artiklis 1 *bis* on sätestatud:

„[...]“

- j) taksokeskuse tegevus: tegevus, mis on seotud taksoveoga ja seisneb telefoni või muude vahendite teel klientidelt tellimuste võtmises ning nende kahepoolse sidega raadiotelefoni teel taksojuhile edastamises“.

- 19 Selle seaduse artiklis 15 on sätestatud:

„1. Taksokeskuse tegevusega võib tegeleda üksnes loas nimetatud piirkonnas käesoleva seaduse kohaselt iga juriidiline isik, edaspidi „tellimiskeskus“, kellel on pädeva asutuse väljastatud luba.

2. Taksokeskuse tegevusloa saamiseks on vaja esitada järgmised dokumendid:

- a) koopia äriregistri väljastatud registreerimistunnistusest;

- b) takso- või üüriautoveo korraldaja ausõnaline kinnitus, et tellimiskeskuses on vajalikud tehnilised vahendid, kahepoolse sidega raadiotelefon, turvatud raadiosagedus, volitatud töötajad ja vajalikud ruumid;
- c) koopia taksoteenuste tellimiskeskuse töötajate raadiooperaatori tunnistusest, mille on väljastanud sidevaldkonna pädev asutus;
- d) koopia raadiosageduste kasutamise loast, mille on väljastanud pädev asutus.

[...]

5. Tegevusloaga vedajad, kes pakuvad taksoteenuseid, kasutavad käesoleva seaduse kohaselt tellimiskeskust sellega mittediskrimineerivatel tingimustel sõlmitud taksokeskuse lepingu alusel.

6. Taksokeskuse teenused on kohustuslikud tegevusloaga vedajate kõikidele taksodele, mis konkreetses piirkonnas tegutsevad, välja arvatud piirkondades, kus on väljastatud vähem kui sada taksoveoluba ning kus kõnealune teenus on vabatahtlik.

[...]

8. Tegevusloaga vedajatega sõlmitud taksokeskuse lepingud peavad sisaldama sätteid poolte kohustuste kohta järgida õigusnorme pakutava teenuse kvaliteedi ja õiguspärasuse kohta ning pidada kinni kokkulepitud kilomeetritariifidest.

9. Taksod, mida tellimiskeskus teenindab, võivad pakkuda veoteenust ühtse tariifiga või eri tariifidega vastavalt sõiduki kategooriale, nii nagu on taksokeskuse lepingu ette nähtud.

10. Tellimiskeskus annab mittediskrimineerivatel tingimustel sõlmitud rendilepingu alusel teenindatavate tegevusloaga vedajate käsutusse kahepoolse sidega raadiotelefonid, mis paigutatakse taksodesse.“

Otsus nr 178/2008

- 20 Bukaresti linna (Rumeenia) territooriumil reguleerib taksoteenuseid Bukaresti linnavolikogu 21. aprilli 2008. aasta otsus nr 178/2008, millega kiidetakse heaks raammäärus, milles sätestatakse kohaliku ühistranspordi taksoteenuse osutamise ja selleks kontsessioonide andmise alused ja kord (Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 178/2008 privind aprobarea Regulamentului cadru, a Caietului de sarcini și a contractului de atribuire în gestiune delegată pentru organizarea și executarea serviciului public de transport local în regim de taxi), mida on muudetud Bukaresti linnavolikogu 19. detsembri 2017. aasta otsusega nr 626/2017 (edaspidi „otsus nr 178/2008“).
- 21 Otsuse nr 178/2008 1. lisa artiklis 3 on sätestatud:

„Seaduses nr 38/2003 kasutatud ja määratletud sõnad ja mõisted omavad käesolevas tekstis sama tähendust ning käesolevas raammääruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

i bis) taksokeskuse teenuse osutamine muude vahendite abil: pädeva asutuse luba omava tellimiskeskuse tegevus, mis seisneb klientide tellimuste vastuvõtmises IT-rakenduse abil või tegevusloaga tellimiskeskuse veebilehel tehtud tellimuste vastuvõtmine ja nende edastamine taksojuhtidele kahepoolse sidega raadiotelefoni kaudu.

i *ter*) IT-rakendus: tarkvara, mis on installitud mobiilsesse või paiksesse seadmesse ja töötab sellel ning mis kuulub vaid tegevusloaga tellimiskeskusele ja kannab selle nime.

[...]“.

22 Viidatud 1. lisa artikkel 21 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Bukaresti linna territooriumil on taksokeskuse teenused kohustuslikud tegevusloaga vedajate kõikidele taksodele ning neid võivad pakkuda vaid tellimiskeskused, mis on saanud loa Bukaresti linnas lubasid väljastavalt pädevalt ametiasutustel, tingimustel, mis tagavad kliendile võimaluse kasutada nende teenuseid telefoni või muude vahendite abil, kaasa arvatud Internetiga ühendatud rakenduste abil, mis peavad tingimata kandma selle tellimiskeskuse nime, mis on kantud taksokeskuse teenuste osutamise loale, mille on väljastanud Bukaresti linnas lubasid väljastav pädev ametiasutus.

[...]

3 *bis*. Taksokeskuste teenused on kohustuslikud tegevusloaga vedajate kõikidele taksodele, mis pakuvad taksoteenuseid Bukaresti linna territooriumil, ning neid võivad pakkuda üksnes tellimiskeskused, mis on saanud loa Bukaresti linnas lubasid väljastavalt pädevalt ametiasutustel, tingimustel, mis tagavad kliendile võimaluse kasutada nende teenuseid telefoni või muude vahendite abil (IT-rakendused, tellimiskeskuse veebilehel esitatud tellimused) ning võimaldavad neid taksojuhtidele edastada kahepoolse sidega raadiotelefoni kaudu.“

23 Nimetatud lisa artikli 41 lõikes 2 *bis* on sätestatud:

„Taksoteenuse osutamisel on taksojuhtidel muu hulgas keelatud kasutada telefone või muid mobiilseadmeid transporditeenuse osutamise ajal.“

24 Sama lisa artikli 59 punktis 6 *bis* on sätestatud:

„Juhul kui ei täideta artikli 21 lõikes 3 *bis* sätestatud kohustusi, mida kohaldatakse kõikide sarnaste tegevuste suhtes, olenemata nende elluviimise viisist ja keskkonnast, mille tulemusel viiakse kokku tegevusloata autojuht või tegevusloaga taksojuht transporti sooviva isiku või isikutega Bukaresti linna territooriumil, on see karistatav rahatrahviga, mille suurus on 4500–5000 [Rumeenia leud (RON) (umbes 925–1025 eurot)].“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

25 Star Taxi App on Rumeenia õiguse alusel asutatud äriühing, kes käitab samanimelist nutitelefoni rakendust, mis viib taksoteenuse kasutaja taksojuhiga otsekontakti.

26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kirjeldab selle tasuta alla laaditava rakenduse toimimist järgmiselt.

27 Kui isik soovib linnas ühest kohast teise sõita, teeb ta nimetatud rakenduse abil otsingu, mis pakub seejärel valmisolevate taksojuhtide nimekirja, näidates viit või kuut tüüpi sõidukeid, mille kasutamiseks pakutakse erinevaid hindu. Klient võib teiste klientide varem antud kommentaaride ja hinnete alusel valida nimekirjast juhi, kellel on aga võimalus tellimusest keelduda. Star Taxi App ei edasta aga tellimusi taksojuhtidele ega määra kindlaks hinda, mis sõidu lõppedes makstakse otse taksojuhile.

- 28 Star Taxi App osutab seda teenust nii, et sõlmib teenuslepingud otse nende taksojuhtidega, kellel on kutsealaselt õigus tegeleda taksoveoga, kuid ta ei vali neid ise välja. Nende lepingute ese seisneb neile taksojuhtidele kuutasu eest tarkvara „STAR TAXI – juht“, nutitelefon, kuhu see rakendus on paigaldatud, ja piiratud hulka andmeid sisaldava SIM-kaardi kasutusse andmises. Ka ei kontrolli Star Taxi App ei sõidukite ja juhtide taset ega juhtide käitumist.
- 29 Bukaresti linnavolikogu võttis 19. detsembril 2017 seaduse nr 38/2003 alusel vastu otsuse nr 626/2017.
- 30 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et viimati nimetatud otsusega, millega lisati otsuse nr 178/2008 1. lisa artiklile 3 punktid *i bis* ja *i ter*, laiendati määratlust „taksokeskuse“ tegevus, millega tegelemiseks on enne vaja saada seaduses nr 38/2003 ette nähtud luba, infotehnoloogilise rakenduse abil tehtavale samalaadsele tegevusele. Nimetatud lisa artikli 21 muutmise muutis nimetatud otsus taksokeskuse teenuste kasutamise kohustuslikuks ka kõikidele taksoveoloa saanud vedajatele. Bukaresti linna territooriumil võivad neid teenuseid osutada üksnes pädeva asutuse väljastatud tegevusloaga taksoteenuste tellimiskeskused tingimustel, mis tagavad kliendile võimaluse kasutada nende teenuseid telefoni või muude vahendite abil, kaasa arvatud internetiga ühendatud rakenduste abil, mis peavad tingimata kandma selle tellimiskeskuse nime, mis on kantud pädeva asutuse väljastatud taksokeskuse teenuste osutamise loale. Lõpuks olgu märgitud, et sama otsusega on otsuse nr 178/2008 artikli 59 punktis 6 *bis* täpsustatud, et nende eeskirjade rikkumise eest on nüüd võimalik määrata rahatrahv vahemikus 4500–5000 leud (ligikaudu 925 ja 1025 eurot).
- 31 Selle õigusnormi rikkumise eest määrati Star Taxi Appile rahatrahv 4500 leud (umbes 925 eurot).
- 32 Kuna Star Taxi App leidis aga, et tema tegevus kujutab endast infoühiskonna teenust, millele ei või kohaldada eelneva loa või mis tahes muud nõuet, millele on samaväärne mõju direktiivi 2000/31 artikli 4 tähenduses, siis esitas ta eelneva halduskaebuse, milles palus tühistada otsus nr 626/2017. See kaebus lükati tagasi põhjendusega, et vaidlustatud õigusnormide kehtestamise järele oli tekkinud vajadus, kuna tuvastatud oli märkimisväärne hulk juhtumeid, kus tegevusloata juriidilised isikud olid võtnud vastu tellimusi, ning kuna need õigusnormid ei kahjusta elektrooniliste teenuste osutamise vabadust, sest need sätestavad raamistiku vahendusteenusele, mis on seotud taksoveoga.
- 33 Seejärel esitas Star Taxi App Tribunalul Bucureștille (Bukaresti esimese astme kohus, Rumeenia) otsuse nr 626/2017 peale tühistamiskaebuse.
- 34 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõdeb, et tema menetluses käsitletav teenus erineb teenusest, mida puudutas kohtuasi, milles tehti 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981), milles tema sõnul otsustas Euroopa Kohus, et vahendusteenus, mille eesmärk on nutitelefonilise rakenduse abil tasu eest kontakteerida oma isiklikku autot kasutavad mittekutselised juhid ja isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, tuleb kvalifitseerida „transpordivaldkonna teenuseks“ direktiivi 2006/123 artikli 2 lõike 2 punkti d tähenduses, mis on välja jäetud teenuste osutamise vabaduse kohaldamisalast ja täpsemalt direktiivi 2006/123 ja direktiivi 2000/31 kohaldamisalast. Erinevalt selles kohtuasjas kõne all olnud teenuseosutajast ei vali Star Taxi App ise välja oma isiklikku autot kasutavaid mittekutselisi autojuhte, vaid sõlmib teenuslepingud kutseliste juhtidega, kellel on taksoveoluba, ta ei määra kindlaks sõiduhinda ega saa seda teada kliendilt, kes maksab selle otse taksojuhile, samuti ei kontrolli ta sõidukite ja nende juhtide taset ega viimaste käitumist.
- 35 Siiski on eelotsusetaotluse esitanud kohtul kahtlus, et Star Taxi Appi osutatav teenus tuleks kvalifitseerida „infoühiskonna teenuseks“, ja kui see on nii, siis soovib ta teada, kas õigusnormid, mis seavad sellise teenuse osutamise sõltuvusse eelneva loa olemasolust, on kooskõlas direktiiviga 2000/31, ja need tuleb vastavalt direktiivi 2015/1535 artiklile 5 edastada komisjonile enne nende vastuvõtmist.

36 Neil asjaoludel otsustas Tribunalul București (Bukaresti esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas direktiivi [98/34 artikli 1 esimese lõike punkti 2 ja direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti a] sätteid, mille kohaselt on infoühiskonna teenused „kõik vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavad teenused“, tuleb tõlgendada nii, et sellist tegevust nagu see, millega tegeleb Star Taxi App (ehk teenus, mis seisneb selles, et elektroonilise rakenduse abil viiakse otsekontakti taksokliendid ja taksojuhid), tuleb pidada konkreetseks infoühiskonna ja koostöömajanduse teenuseks (võttes arvesse, et Star Taxi App ei vasta vedaja kriteeriumidele, mida Euroopa Kohus võttis arvesse 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsuse Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981) punktis 39 viitega Uberile)?
2. Kui Star Taxi Appi [osutatavat teenust] peetakse infoühiskonna teenuseks, siis kas direktiivi 2000/31 artikli 4, direktiivi 2006/123 artiklite 9, 10 ja 16 ning ELTL artikli 56 sätetest tulenevalt on teenuste osutamise vabaduse põhimõtte Star Taxi Appi tegevuse suhtes kohaldatav? Kui vastus on jaatav, siis kas nende sätetega on vastuolus sellised riigisisised õigusnormid nagu otsuse [nr 178/2008 1. lisa artikkel 3, artikli 21 lõiked 1 ja 3 *bis*, artikli 41 lõige 2 *bis* ja artikli 59 punkt 6 *bis*]?
3. Kui direktiiv 2000/31 on Star Taxi Appi osutatava teenuse suhtes kohaldatav, siis kas e-teenusele liikmesriigi seatud piirangud, mille kohaselt peab teenuse osutamiseks olema luba või litsents, kujutavad endast sobivaid direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikest 4 erandi tegemise meetmeid selle direktiivi artikli 3 lõike 2 tähenduses?
4. Kas direktiivi 2015/1535 artikli 5 sätted keelavad ilma Euroopa Komisjoni enne teavitamata vastu võtta selliseid õigusnorme nagu [otsuse nr 178/2008 1. lisa artikkel 3, artikli 21 lõiked 1 ja 3 *bis*, artikli 41 lõige 2 *bis* ja artikli 59 punkt 6 *bis*]?”

Menetlus Euroopa Kohtus

37 Olles otsustanud Covid-19 pandeemiaga seotud terviseohtude tõttu lahendada kohtuasja kohtuistungit pidamata, saatis Euroopa Kohus Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikutele mitu küsimust kirjalikult vastamiseks, millele Star Taxi App ja komisjon ka vastasid.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

- 38 Kõigepealt tuleb ühelt poolt märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on esimeses küsimuses viidanud direktiivi 98/34 artikli 1 esimese lõigu punktile 2. See direktiiv oli aga enne otsuse nr 626/2017 vastuvõtmist tunnistatud kehtetuks ja asendatud direktiiviga 2015/1535, mille artikli 10 teine lõik näeb ette, et viiteid direktiivile 98/34 käsitatakse viidetena direktiivile 2015/1535. Seega tuleb kõnealuse küsimuse raames viidata viimati nimetatud direktiivi artikli 1 lõike 1 punktile b.
- 39 Teiselt poolt piirdub eelotsusetaotluse esitanud kohus oma küsimuses märkusega, et põhikohtuasjas kõne all olev tegevus väljendub sellise teenuse osutamises, mis seisneb elektroonilise rakenduse abil klientide ja taksojuhtide otsekontakti viimises, kuid see ei vasta siiski Euroopa Kohtu 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsuse Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981) punktis 39 nimetatud kriteeriumidele.

- 40 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktides 26–28 ja 34, on ta siiski oma eelotsusetaotluses täpsemalt selgitanud, kuidas asjaomane tegevus on korraldatud. Nimelt on põhikohtuasjas kõne all vahendusteenus, mis kontakteerib nutitelefoniga rakenduse abil taksoga sõita soovivad inimesed ja taksoveoloaga juhid. Veel on täpsustatud, et viimased peavad selle rakenduse kasutamise eest maksma kuutasu, kuid teenuseosutaja ei edasta otseselt neile tellimusi ega määra kindlaks sõiduhinda, mida ei maksta tema vahendusel. Seega tuleb seda esimesele küsimusele vastamisel täies mahus arvesse võtta.
- 41 Samuti tuleb silmas pidada, et esimene küsimus puudutab sisuliselt seda, kas direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti a, milles viidatakse direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b, tuleb tõlgendada nii, et „infoühiskonna teenust“ nende sätete tähenduses kujutab endast vahendusteenus, mille puhul nutitelefoniga rakenduse abil kontakteeritakse tasu eest isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveoloaga juhid; mille osutamiseks on teenuseosutaja sõlminud juhtidega kuutasu eest lepingud, kuid ta ei edasta neile tellimusi, ei määra kindlaks sõiduhinda ega taga selle kogumist klientidelt, kes maksavad selle otse taksojuhile, ega kontrolli ka sõidukite ja nende juhtide taset ega viimaste käitumist.
- 42 Direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti b järgi hõlmab mõiste „infoühiskonna teenus“ „kõiki vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavaid teenuseid“.
- 43 Esiteks tuleb aga esile tuua, mida pooled või teised käesolevas menetluses osalevad huvitatud isikud ei ole vaidlustanud, et põhikohtuasjas käsitletav vahendustegevus kuulub mõiste „teenus“ alla ELTL artiklite 56 ja 57 tähenduses.
- 44 Teiseks olgu kõigepealt märgitud, et selline vahendusteenus vastab direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis b sätestatud esimesele tingimusele, nimelt et seda osutatakse tasu eest (vt analoogia alusel 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus *Airbnb Ireland*, C-390/18, EU:C:2019:1112, punkt 46).
- 45 Seejuures ei ole oluline, et sellist teenust osutatakse tasuta isikule, kes soovib linnas ühest kohast teise sõita, sest see tuleneb selle teenuse osutaja ja iga taksoveoloaga juhi vahel sõlmitud teenuslepingust, mille eest viimati nimetatut maksab kuutasu. Nimelt ei pea väljakujunenud kohtupraktika kohaselt majandustegevuse raames teenuseosutaja osutatud teenuse eest tasu maksma tingimata kõik teenusesaajad (vt selle kohta 15. septembri 2016. aasta kohtuotsus *Mc Fadden*, C-484/14, EU:C:2016:689, punkt 41, ja 4. mai 2017. aasta kohtuotsus *Vanderborght*, C-339/15, EU:C:2017:335, punkt 36).
- 46 Seejärel tuleb märkida, et kuna linnas ühest kohast teise sõita sooviv isik ja taksoveoloaga juht kontakteeritakse elektroonilise platvormi kaudu, ilma et samal ajal oleks kohal ühelt poolt vahendusteenuse osutaja ja teiselt poolt asjaomane klient või autojuht, siis tuleb seda teenust pidada osutatuks vahemaa tagant ja elektrooniliselt (vt analoogia alusel 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus *Airbnb Ireland*, C-390/18, EU:C:2019:1112, punkt 47) direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis b sätestatud teise ja kolmanda tingimuse tähenduses.
- 47 Lõpuks tuleb märkida, et sellist teenust, nagu on kõne all põhikohtuasjas, osutatakse teenusesaaja isikliku taotluse alusel selles sättes ette nähtud neljanda tingimuse tähenduses, sest see eeldab Star Taxi infotehnoloogilise rakenduse abil samal ajal taotluse esitamist isikult, kes soovib linnas ühest kohast teise sõita, ja ühendust selle rakendusega taksoveoloaga juhi poolt, kes näitab üles oma valmisolekut.
- 48 Järelikult vastab selline teenus direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis b toodud neljale kumulatiivsele tingimusele ja kujutab seega endast põhimõtteliselt „infoühiskonna teenust“ direktiivi 2000/31 tähenduses.

- 49 Samas nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et kuigi vahendusteenus, mis vastab kõikidele nendele tingimustele, on põhimõtteliselt sõltumatu järgnevast seotud teenusest ja tuleb seetõttu kvalifitseerida „infoühiskonna teenuseks“, on see teisiti siis, kui vahendusteenust tuleb pidada lahutamatuks osaks koguteenusest, mille põhikomponent on õigusliku kvalifikatsiooni poolest teistsugune teenus (19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 50 Sellega seoses leidis Euroopa Kohus, et kui vahendusteenuse osutaja loob linnatransporditeenuse, mille ta teeb kättesaadavaks muu hulgas infotehnoloogia vahendite abil ja mille üldist toimimist ta korraldab isikute huvides, kes soovivad seda pakkumist kasutada, siis tuleb osutatavat vahendusteenust pidada lahutamatuks osaks koguteenusest, mille põhikomponent on transporditeenus, ning järelikult ei ole see kvalifitseeritav mitte „infoühiskonna teenuseks“ vastavalt direktiivi 2000/31 artikli 2 punktile a, milles viidatakse direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b, vaid „transpordi valdkonna teenuseks“ vastavalt direktiivi 2006/123 artikli 2 lõike 2 punktile d, millele ei kohaldata direktiivi 2000/31, direktiivi 2006/123 ega ELTL artiklit 56 (20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Asociación Profesional Elite Taxi, C-434/15, EU:C:2017:981, punktid 38–44).
- 51 Võttes arvesse neid tunnuseid, ei saa erinevalt sellest, mida väidab Bukaresti linn, põhikohtuasjas kõne all olevat vahendusteenust kvalifitseerida „transpordi valdkonna teenuseks“.
- 52 Esiteks nähtub eelotsusetaotlusest, et erinevalt vahendusteenusest, mida käsitleti kohtuasjas, milles tehti 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981), ning millega loodi ja tehti kättesaadavaks linnatransporditeenused, mida osutavad mittekutselised juhid, kes senini ei ole sellel turul osalenud, piirdub põhikohtuasjas kõne all olev teenus sellega, et võimaldab – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 49 – kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja juba turul tegutsevad taksoveoloaga juhid, kelle jaoks kõnealune vahendusteenus kujutab endast üksnes üht klientide leidmise viisi teiste hulgas, mida nad ei ole mingil moel kohustatud kasutama.
- 53 Teiseks ei saa kõnealust vahendusteenust pidada sellele järgneva linnatransporditeenuse üldise toimimise korraldamiseks, kuna teenuseosutaja ei vali välja taksojuhte, ei määra kindlaks ega kogu sõiduhinda ega kontrolli sõidukite ja nende juhtide taset ega viimaste käitumist.
- 54 Sellest järeldub, et niisugust vahendusteenust, nagu osutab Star Taxi App, ei saa pidada lahutamatuks osaks koguteenusest, mille peamine osa on transporditeenus, ning seega tuleb see liigitada „infoühiskonna teenuseks“ direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti a tähenduses.
- 55 Eelnevat arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti a, milles viidatakse direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b, tuleb tõlgendada nii, et „infoühiskonna teenust“ nende sätete tähenduses kujutab endast vahendusteenus, mille puhul nutitelefoni rakenduse abil kontakteeritakse tasu eest isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveoloaga juhid; mille osutamiseks on teenuseosutaja sõlminud juhtidega kuutasu eest lepingud, kuid ta ei edasta neile tellimusi, ei määra kindlaks sõiduhinda ega taga selle kogumist klientidelt, kes maksavad selle otse taksojuhile, ega kontrolli ka sõidukite ja nende juhtide taset ega viimaste käitumist.

Neljas küsimus

- 56 Neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas direktiivi 2015/1535 artikli 5 lõikega 1 on vastuolus komisjoni enne teavitamata selliste õigusnormide vastuvõtmine, nagu on kõne all põhikohtuasjas, käesoleval juhul need, mis on sätestatud otsuse nr 178/2008 1. lisa artiklis 3, artikli 21 lõigetes 1 ja 3 *bis*, artikli 41 lõikes 2 *bis* ja artikli 59 punktis 6 *bis*.

- 57 Tuleb märkida, et direktiivi 2015/1535 artikli 5 lõige 1 näeb ette põhimõtte, et liikmesriigid edastavad viivitamata komisjonile kõik „tehniliste eeskirjade“ eelnõud selle direktiivi artikli 1 lõike 1 punkti f tähenduses ning väljakujunenud kohtupraktika kohaselt toob liikmesriigi poolt sellisest eelnõust eelneva teavitamise kohustuse täitmata jätmine kaasa selle, et asjaomasele „tehnilisele eeskirjale“ ei saa eraõiguslike isikute vastu tugineda (vt selle kohta 30. aprilli 1996. aasta kohtuotsus CIA Security International, C-194/94, EU:C:1996:172, punktid 49 ja 50), olgu siis tegemist kriminaalmenetlusega (vt eelkõige 4. veebruari 2016. aasta kohtuotsus Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, punkt 84) või eraõiguslike isikute vahelise vaidlusega (vt eelkõige 27. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 58 Seega on see eelneva teavitamise kohustus kohaldatav üksnes siis, kui asjaomase eelnõu esemeks on tehnilised eeskirjad direktiivi artikli 1 lõike 1 punkti f tähenduses.
- 59 Seega tuleb asuda seisukohale, et neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti f tuleb tõlgendada nii, et „tehnilised eeskirjad“ viimati nimetatud sätte tähenduses on kohaliku omavalitsuse õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse osutamisele – mille eesmärk on nutitelefoni rakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid ning mis kujutavad endast „infoühiskonna teenuseid“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti b tähenduses – sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele, ja juhul kui see on nii, siis kas direktiivi 2015/1535 artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et komisjoni sellise õigusakti eelnõust teavitamata jätmise tõttu ei saa kehtestatud õigusnormidele tugineda.
- 60 Selliste õigusnormide liigitamise kohta nähtub direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti f esimesest lõigust, et „tehnilised eeskirjad“ on määratletud kui „tehnilised spetsifikatsioonid ja muud nõuded või teenuseid puudutavad eeskirjad, sealhulgas vastavad haldusnormid, mille järgimine turustamisel, teenuste pakkumisel, teenusepakkuja asutamisel või teenuste kasutamisel liikmesriigis või selle põhiosas on *de jure* või *de facto* kohustuslik, samuti liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise või keelavad teenuste pakkumise või kasutamise või teenusepakkuja asutamise, välja arvatud need normid, mis on sätestatud artiklis 7“.
- 61 Sellest tuleneb, et infoühiskonna teenust puudutavate siseriiklike õigusnormide „tehnilisteks eeskirjadeks“ liigitamiseks ei pea need kuuluma mitte üksnes direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis e määratletud „teenuseid puudutava eeskirja“ liigituse alla, vaid olema liikmesriigis või selle olulisel osal ka *de jure* või *de facto* kohustuslikud muu hulgas asjaomase teenuse osutamiseks või selle kasutamiseks.
- 62 Vastavalt selle direktiivi artikli 1 lõike 1 punkti e esimesele lõigule on „teenuseid puudutavaks eeskirjaks“ „üldist laadi nõuded, mis puudutavad teenuste pakkumisele juurdepääsu ja nende pakkumist punkti b tähenduses, eelkõige aga teenusepakkujat, teenuseid ja teenuste tarbijat puudutavad sätted, välja arvatud sätted, mis ei puuduta otseselt [infoühiskonna] teenuseid“.
- 63 Nimetatud sätte teises lõigus on täpsustatud, et selle määratluse kohaselt „peetakse eeskirja konkreetselt infoühiskonna teenustele suunatuks, kui selle põhjenduste või regulatiivosa kõigi sätete või mõne üksiksätte konkreetselt eesmärgiks on reguleerida nimetatud teenuseid otsesel ja sihikindlal viisil.“ Selles on lisatud, et „eeskirja ei peeta konkreetselt infoühiskonna teenustele suunatuks, kui see puudutab nimetatud teenuseid ainult kaudselt ja juhuslikult“.
- 64 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasjas kõne all olevates Rumeenia õigusnormides – olgu siis tegemist seaduse nr 38/2003 või otsusega nr 178/2008 – ei ole infoühiskonna teenuseid üldse mainitud. Lisaks puudutavad otsuse nr 178/2008 1. lisa artikkel 3, artikli 21 lõiked 1 ja 3 *bis* ning artikli 41 lõige 2 *bis* vahet tegemata kõiki taksokeskuse teenuste liike, olenemata sellest, kas neid osutatakse telefoni teel või muul viisil, näiteks infotehnoloogilise rakenduse abil.

- 65 Lisaks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 108 märkis, nõuab seadus nr 38/2003, et neil taksokeskuse teenuse osutajatel, kes tegutsevad nutitelefoni rakenduse abil, peavad olema samamoodi, nagu kõigil teistel taksokeskuse teenust pakkuvatel ettevõtjatel, olemas teatud seadmed – käesoleval juhul kahepoolse sidega raadiotelefonid –, millest ei ole selle teenuse osutamise tehniliste üksikasjade tõttu mingit kasu.
- 66 Kuna põhikohtuasjas kõne all olevad õigusnormid ei ole suunatud konkreetselt infoühiskonna teenusele, siis puudutavad need neid teenuseid seega ainult kaudselt või juhuslikult. Seetõttu ei saa selliseid eeskirju pidada „teenuseid puudutavaks eeskirjaks“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti e tähenduses ja seega ka „tehniliseks eeskirjaks“ sama direktiivi artikli 1 lõike 1 punkti f tähenduses.
- 67 Sellest tuleneb, et direktiivi 2015/1535 artikli 5 lõikes 1 ette nähtud kohustus teavitada komisjoni enne „tehniliste eeskirjade“ eelnõudest ei ole selliste õigusnormide suhtes kohaldatav ning seetõttu ei saa selle sätte alusel sedalaadi eelnõu edastamata jätmine mõjutada seda, kas niisuguses vaidluses, nagu on kõne all põhikohtuasjas, saab tugineda kavandatavatele õigusnormidele.
- 68 Eeltoodut arvestades tuleb neljandale küsimusele vastata, et direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti f tuleb tõlgendada nii, et „tehniliseks eeskirjaks“ selle sätte tähenduses ei ole kohaliku omavalitsuse õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse osutamisele – mille eesmärk on nutitelefoni rakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid ning mis kujutavad endast „infoühiskonna teenuseid“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti b tähenduses – sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele.

Teine ja kolmas küsimus

- 69 Oma teise ja kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikeid 2 ja 4 ning artiklit 4, direktiivi 2006/123 artikleid 9, 10 ja 16 ning ETL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse osutamisele – mille eesmärk on nutitelefoni rakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid ning mis kujutavad endast „infoühiskonna teenuseid“ vastavalt direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b, millele on viidatud direktiivi 2000/31 artikli 2 punktis a – sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele ja mis nõuab muu hulgas, et taksojuhtidele edastatakse sõidutellimused kahepoolse sidega raadiotelefoni teel.
- 70 Kõigepealt tuleb märkida, et põhikohtuasja poolteks on Rumeenia õiguse alusel asutatud äriühing Star Taxi App ja kaks Rumeenia ametiasutust, nimelt Bukaresti linn ja Bukaresti linnavolikogu, mistõttu iseloomustavad seda vaidlust asjaolud, mis kõik on Rumeenia riigi sisesed.
- 71 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub aga, et EL toimimise lepingus teenuste osutamise vabadust reguleerivad sätted ei ole kohaldatavad olukorras, mille kõik asjaolud on üheainsa liikmesriigi sisesed (15. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 72 Direktiivi 2000/31 artikli 3 lõike 2 sõnastusest nähtub samuti, et seda sätet kohaldatakse üksnes teistest liikmesriikidest pärit infoühiskonna teenuste suhtes, kuna selle artikli lõige 4 näeb ette, et liikmesriigid võivad teatavatel selles sätestatud tingimustel võtta meetmeid, mis kalduvad sellest sättest kõrvale.
- 73 Sama kehtib ka direktiivi 2006/123 artikli 16 kohta, mis asub selle direktiivi IV peatükis, mis käsitleb teenuste osutamise vabadust ja mille sätted on kohaldatavad üksnes teenustele, mida osutatakse muus liikmesriigis kui selles, kus nende osutaja on asutatud, vastupidi selle direktiivi III peatüki sätetele, mis

- käsitlevad teenuseosutajate asutamisvabadust, see tähendab artiklitele 9–15, mida omakorda kohaldatakse olukordadele, kus kõik asjasse puutuvad asjaolud leiavad aset ainult ühe liikmesriigi siseselt (22. septembri 2020. aasta kohtuotsus *Cali Apartments*, C-724/18 ja C-727/18, EU:C:2020:743, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 74 Järelikult ei ole ELTL artikkel 56, direktiivi 2000/31 artikli 3 lõiked 2 ja 4 ega direktiivi 2006/123 artikkel 16 kohaldatavad niisugusele vaidlusele, nagu on käimas põhikohtuasjas.
- 75 Seoses muude eelotsusetaotluse esitanud kohtu viidatud sätetega – nimelt direktiivi 2000/31 artikliga 4, mille sõnastusest ega kontekstist ei nähtu, et seda kohaldataks üksnes infoühiskonna teenuste osutajate suhtes, kes asuvad teises liikmesriigis (vt analoogia alusel 30. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus *X ja Visser*, C-360/15 ja C-31/16, EU:C:2018:44, punktid 99 ja 100) ning direktiivi 2006/123 artiklitega 9 ja 10, mida on korratud käesoleva kohtuotsuse punktis 73, mida kohaldatakse samuti puhtalt riigisisestele olukordadele – tuleb märkida, et need näevad eri viisil ette loakordade keelu põhimõtte. Eelnevat arvestades tuleb kindlaks teha, milline neist sätetest võib olla kohaldatav niisuguste õigusnormide suhtes, nagu on kõne all põhikohtuasjas.
- 76 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 43 ja 48, ei liigitu põhikohtuasjas kõne all olev vahendusteenus mitte ainult „teenuseks“ ELTL artikli 57 tähenduses, mis kuulub seega direktiivi 2006/123 artikli 4 punkti 1 kohaldamisalasse, vaid ka „infoühiskonna teenuseks“ direktiivi 2000/31 artikli 2 punkti a tähenduses, milles viidatakse direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b.
- 77 Liikmesriigi õigusnormid, mis seda teenust reguleerivad, võivad seega kuuluda nii direktiivi 2000/31 kui ka direktiivi 2006/123 kohaldamisalasse, kuna käesoleva kohtuotsuse punktidest 49–54 tuleneb, et see teenus ei ole liigitatav „transpordi valdkonna teenuseks“, mis on artikli 2 lõike 2 punkti d alusel koostoimes põhjendusega 21 sõnaselgelt selle direktiivi kohaldamisalast välja jäetud.
- 78 Sellegipoolest olgu märgitud, et vastavalt direktiivi 2006/123 artikli 3 lõikele 1 ei kohaldata seda direktiivi juhul, kui selle sätted lähevad vastuollu liidu mõne muu õigusaktiga, mis reguleerib teatavates sektorites või teatavatel kutsealadel teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise konkreetseid aspekte (19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus *Airbnb Ireland*, C-390/18, EU:C:2019:1112, punkt 41).
- 79 Seega on oluline kontrollida, kas õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse osutamisele – mille eesmärk on nutitelefoni rakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveoloaga juhid ning mis kujutavad endast „infoühiskonna teenuseid“ vastavalt direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b, millele on viidatud direktiivi 2000/31 artikli 2 punktis a – sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele ja mis nõuab muu hulgas, et taksojuhtidele edastatakse sõidutellimused kahepoolse sageda raadiotelefoni teel, kuuluvad direktiivi 2000/31 artikli 4 kohaldamisalasse ja juhul kui see on nii, siis kas viimati nimetatud säte on vastuolus direktiivi 2006/123 artiklitega 9 ja 10.
- 80 Mis puudutab direktiivi 2000/31 artikli 4 kohaldatavust, siis tuleneb selle artikli lõigete 1 ja 2 koostoimest, et kuigi liikmesriigid ei või infoühiskonna teenuse osutaja asutamist ja tegevust muuta sõltuvaks eelneva loa olemasolust või muust samaväärselise mõjuga nõudest, puudutab selles sättes ette nähtud keeld siiski ainult liikmesriikide neid õigusnorme, mis on suunatud otse ja eranditult „infoühiskonna teenustele“.
- 81 Eelotsusetaotlusest nähtub, et kuigi otsus nr 626/2017 puudutab küll peamiselt, kuid mitte ainult vahendusteenuseid, mille eesmärk on nutitelefoni rakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveoloaga juhid, piirdub see otsus sellega, et hõlmates seda liiki teenuse mõiste „taksokeskuse teenus“ kohaldamisalasse, nagu see on määratletud otsuse

nr 178/2008 1. lisa artiklis 3, laiendatakse sellele infoühiskonna teenusele seda eelneva loa kohustust, mis juba kehtib selliste taksoteenuste tellimiskeskuste tegevusele, mille tegevus ei kuulu „infoühiskonna teenuste“ mõiste alla.

- 82 Seega, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 69, ei ole õigusnormid, mille kohta eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et nende tõttu on Star Taxi App sunnitud pädevalt ametiasutuselt enne taotlema tegutsemisluba, võrdväärse sellise uue eelneva loa korra loomisega, mis on otse ja eranditult suunatud infoühiskonna teenustele.
- 83 Sellest tuleneb, et direktiivi 2000/31 artikli 4 lõikes 1 ette nähtud eelneva loa või samaväärse toimega nõuete keeld ei ole kohaldatav selliste õigusnormide suhtes, nagu on kõne all põhikohtuasjas.
- 84 Järelikult ei esine vastuolu viidatud sätte ja direktiivi 2006/123 artiklite 9 ja 10 vahel, mida seega saab selliste õigusnormide suhtes kohaldada.
- 85 Seega tuleb kindlaks teha, kas neid artikleid tuleb tõlgendada nii, et niisugused õigusnormid on nendega vastuolus.
- 86 Teiseks tuleneb direktiivi 2006/123 III peatüki 1. jaost, et loakorra vastavus neis õigusnormides ette nähtud nõuetele eeldab muu hulgas, et see kord, mis isenesest on asjaomase teenuse osutamise vabadust piirav, on kooskõlas direktiivi artikli 9 lõike 1 tingimustega, see tähendab on mittediskrimineeriv, põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega ja proportsionaalne, kuid samuti peavad selles korras ette nähtud loa andmise kriteeriumid olema kooskõlas nimetatud direktiivi artikli 10 lõikega 2, nimelt peavad need olema mittediskrimineerivad, põhjendatud ülekaaluka üldise huvi tõttu, proportsionaalsed selle avaliku huvi eesmärgiga, selged ja ühemõttelised, objektiivsed, varem avalikustatud, samuti läbipaistvad ja kättesaadavad (22. septembri 2020. aasta kohtuotsus *Cali Apartments*, C-724/18 ja C-727/18, EU:C:2020:743, punkt 57).
- 87 Sellest järeldub, et hinnangu andmine sellele, kas liikmesriigi õigusnormid, millega kehtestatakse selline loakord, on vastavuses kahe eelmises punktis nimetatud artikliga, millega on liikmesriigile kehtestatud selged, täpsed ja tingimusteta kohustused, mis annavad nendele artiklitele vahetu õigusmõju, eeldab, et hinnatakse eraldi ja üksteise järel esmalt selle korra kehtestamise põhimõttelist õigustatust ja seejärel selles ette nähtud loa andmise tingimusi (22. septembri 2020. aasta kohtuotsus *Cali Apartments*, C-724/18 ja C-727/18, EU:C:2020:743, punkt 58).
- 88 Sellega seoses tuleb märkida, et eelotsusetaotluses on Euroopa Kohtule esitatud liiga vähe teavet, et võimaldada tal anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilik vastus.
- 89 Seega peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid arvesse võttes hindama, kas põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormidega kehtestatud eelneva loa kord vastab tegelikult mõlemale nõuete rühmale, mida on korratud käesoleva kohtuotsuse punktides 86 ja 87 (vt analoogia alusel 22. septembri 2020. aasta kohtuotsus *Cali Apartments*, C-724/18 ja C-727/18, EU:C:2020:743, punkt 78).
- 90 Mis puudutab aga pädevate asutuste hindamisõiguse kasutamise kriteeriumide põhjendatuse hindamist, siis tuleb märkida, nagu seda tegi kohtujurist oma ettepaneku punktides 99 ja 100, et direktiivi 2006/123 artikli 10 lõikega 2 ei ole kooskõlas asjaolu, et teenuse osutamise loa andmise tingimuseks on seatud asjaomase teenuse osutamiseks ebasobivate tehniliste nõuete täitmine, millega pannakse neile teenuseosutajatele põhjendamatu koormus ja tekitatakse põhjendamatu kulud.
- 91 Nii võib see olla muu hulgas juhul – mida peab siiski kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –, kui vahendusteenuse, mille eesmärk on nutitelefoni rakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid, osutajatele pannakse kohustus edastada neile juhtidele sõidutellimusi kahepoolse sidega raadiotelefoni teel.

- 92 Nimelt ei ole niisugune kohustus, mis paneb nii vahendusteenuse osutajale kui taksojuhile kohustuse omada sellist sidevahendit ja mis paneb vahendusteenuse osutajale ka kohustuse omada erikoolitusega töötajaid, kes edastavad sõidutellimusi juhtidele, mitte ainult tarbetu, vaid ka ilma igasuguse seoseta sellise teenuse omadustega, mis on täielikult seotud nutitelefonide tehniliste omadustega, mis võimaldavad ilma inimese otsese sekkumiseta tuvastada nii nende taksojuhtide kui ka nende võimalike klientide asukohta ja nad automaatselt kontakteerida.
- 93 Eeltoodut arvestades tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata järgmiselt:
- ELTL artiklit 56, direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikeid 2 ja 4 ning direktiivi 2006/123 artiklit 16 tuleb tõlgendada nii, et need ei ole kohaldatavad vaidluses, kus kõik asjasse puutuvad asjaolud leiavad aset ainult ühes liikmesriigis;
 - direktiivi 2000/31 artiklit 4 tuleb tõlgendada nii, et see ei ole kohaldatav liikmesriigi õigusnormide suhtes, mis seavad sellise vahendusteenuse – mille eesmärk on nutitelefonide abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid ning mis liigitub „infoühiskonna teenuseks“ vastavalt direktiivi 2000/31 artikli 2 punktile a, milles viidatakse direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b – osutamisele sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele;
 - direktiivi 2006/123 artikleid 9 ja 10 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse – mille eesmärk on nutitelefonide abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid – osutamisele eelneva loa saamise kohustuse, on nende õigusnormidega vastuolus, kui selle loa saamise tingimused ei vasta nimetatud artiklites sätestatud nõuetele osas, millega kehtestatakse asjaomase teenuse osutamisele ebasobivate tehniliste nõuete täitmise kohustus; seda asjaolu peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima.

Kohtukulud

- 94 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) artikli 2 punkti a, milles viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord, artikli 1 lõike 1 punktile b, tuleb tõlgendada nii, et „infoühiskonna teenust“ nende sätete tähenduses kujutab endast vahendusteenus, mille puhul nutitelefonide abil kontakteeritakse tasu eest isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid; mille osutamiseks on teenuseosutaja sõlminud juhtidega kuutasu eest lepingud, kuid ta ei edasta neile tellimusi, ei määra kindlaks sõiduhinda ega taga selle kogumist klientidelt, kes maksavad selle otse taksojuhile, ega kontrolli ka sõidukite ja nende juhtide taset ega viimaste käitumist.
2. Direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti f tuleb tõlgendada nii, et „tehniliseks eeskirjaks“ selle sätte tähenduses ei ole kohaliku omavalitsuse õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse osutamisele – mille eesmärk on nutitelefonide abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveolooga juhid ning

mis kujutavad endast „infoühiskonna teenuseid“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti b tähenduses – sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele.

3. ERTL artiklit 56, direktiivi 2000/31 artikli 3 lõikeid 2 ja 4 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul artiklit 16 tuleb tõlgendada nii, et need ei ole kohaldatavad vaidluses, kus kõik asjasse puutuvad asjaolud leiavad aset ainult ühes liikmesriigis.

Direktiivi 2000/31 artiklit 4 tuleb tõlgendada nii, et see ei ole kohaldatav liikmesriigi õigusnormide suhtes, mis seavad sellise vahendusteenuse – mille eesmärk on nutitelefonirakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveoloaga juhid ning mis liigitub „infoühiskonna teenuseks“ vastavalt direktiivi 2000/31 artikli 2 punktile a, mis viitab direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktile b – osutamisele sellise eelneva loa saamise kohustuse, mis kehtis juba teistele taksotellimisteenuste osutajatele.

Direktiivi 2006/123 artikleid 9 ja 10 tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi õigusnormid, mis seavad sellise vahendusteenuse – mille eesmärk on nutitelefonirakenduse abil tasu eest kontakteerida isikud, kes soovivad linnas ühest kohast teise sõita, ja taksoveoloaga juhid – osutamisele eelneva loa saamise kohustuse, on nende õigusnormidega vastuolus, kui selle loa saamise tingimused ei vasta nimetatud artiklites sätestatud nõuetele osas, millega kehtestatakse asjaomase teenuse osutamisele ebasobivate tehniliste nõuete täitmise kohustus; seda asjaolu peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima.

Allkirjad